

Sisukord

1. Ainevaldkond: võõrkeeled	2
1.1 Valdkonna pädevus	2
1.2 Ainevaldkonna õppeained.....	2
1.3 Õppeaine nädalatundide jaotumine.....	2
1.4 Ainevaldkonna kirjeldus	3
2. Aine: praktiline eesti keel (valikaine)	4
2.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	4
2.2 Õppeaine kirjeldus	4
2.3. Õppetegevus	5
2.4 Füüsiline keskkond	5
2.5 Hindamise üldalused.....	5
2.6 Läbivad teemad lähtuvalt õppeainest.....	6
2.7 Lõiming teiste õppeainetega	6
3. Õpitulemused	7
4. 10. klass.....	8
4.1 Õpitulemused:.....	8
4.2 Õppesisu (üldmaht 35 tundi)	8
5. 11. klass.....	9
5.1 Õpitulemused	9

5.2 Õppesisu (üldmaht 35 tundi)	9
6. 12. klass.....	11
6.1 Õpitulemused:.....	11
6.2 Õppesisu (üldmaht 35 tundi)	11
7. Hindamine.....	12

1. Ainevaldkond: võõrkeeled

1.1 Valdtkonna pädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus kasutada võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel, see tähendab B-keeleoskustasemel. Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

1. suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
2. mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
3. on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
4. on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

1.2 Ainevaldkonna õppeained

Ainevaldkonda kuuluvad võõrkeeled, k.a eesti keel teise keelena. Gümnaasiumis õpitakse B-keeleoskustasemel vähemalt kaht võõrkeelt. Õpilasel, kes õpib eesti keelt teise keelena, on üks kohustuslik võõrkeel.

1.3 Õppeaine nädalatundide jaotumine

- 10. klass 1. kursus VORMIÕPETUS JA ÕIGEKIRI – 35 tundi
- 11. klass 2. kursus ORTOGRAAFIA JA SUULINE VÄLJENDUSOSKUS (TÄNAPÄEVA EESTI KIRJANDUSE põhjal)– 35 tundi
- 12. klass 3. kursus LAUSEÕPETUS JA KIRJALIK VÄLJENDUSOSKUS – 35 tundi

1.4 Ainevaldkonna kirjeldus

Keelepoliitiline eesmärk on saavutada gümnaasiumi lõpuks vähemalt kahe võõrkeele valdamine iseseisva keelekasutaja tasemel (B-tase). Võõrkeele oskus toetab suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma ning laiendab eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega. Võõrkeelte õppimine arendab süsteemset mõtlemist. Keelehariduse eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe võõrkeeleõpe toetab teise võõrkeele omandamist. Õpitavate keelte valik peab olema võimalikult lai, et õpilane saaks arendada oma keelelisi pädevusi mitmes keeles.

Võõrkeelte õppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ja raamdokumendis kirjeldatud keeleoskustasemetest. Kõigi võõrkeelte, k.a eesti keel teise keelena, õpitulemused on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab arvestada õppija ealist ning individuaalset eripära, seada erineva edasijõudmisega õpilastel endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda tagasisidet saavutatu kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamisega mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtluses, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Need on kõigile võõrkeeltele ühtsed, teemavaldkondade erinevused tulenevad õpitava keele sihttasemest ja õppe kestusest. Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse – kuulamise, lugemise, rääkimise ja kirjutamise arendamise kaudu. Erinevaid osaoskusi õpetatakse omavahel lõimitult.

Võõrkeelte, eriti aga eesti keele kui teise keele lõiming teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õpikeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat. Õpilane ei omanda pelgalt kaht käitumis- ja suhtlemisviisi, vaid temast saab mitmekeele kõneleja ning mitme kultuuri tundja. Ühe keele oskamine mõjutab keele- ja kultuuripädevust teises keeles ning aitab kaasa inimese kultuuriteadlikkuse, oskuste ja oskusteabe arengule tervikuna.

Võõrkeeleõpe eeldab avatud ja paindlikku metoodilist käsitust, et kohandada õpet õpilase vajaduste järgi. Õppijakeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on: 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine; 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õpilase huvidele; 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine; 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamises; 5) õppematerjalide mitmekesisus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

2. Aine: praktiline eesti keel (valikaine)

2.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi lõpus õpilane:

- on kinnistanud ja parandanud oma õigekirja- ja kirjakeeleoskust.
- koostab enamlevinud tarbetekste;
- argumenteerib veenvalt ja selgelt ning kaitseb oma seisukohti suuliselt ja kirjaliku arutleva teksti vormis;
- tunneb põhilisi elektroonilise infootsingu võimalusi ja kasutab neis leiduvat infot oma tekstide loomisel;
- oskab kasutada elektroonilisi ja paberil sõnaraamatuid;

2.2 Õppeaine kirjeldus

Praktilise eesti keele kursuse raames kasutatakse kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteedadena keeleteadmiste kursuses käsitletud teemasid ja õppekava läbivaid teemasid, samuti paralleelselt õpitavas kirjanduskursuses käsitletavaid teemasid. Praktilise eesti keele tundides on keskendatud õpilase suulise ning kirjaliku suhtluse, arutlus- ja väljendusoskuse arendamisele; eri liiki tekstide mõistmise süvendamisele, eri liiki tekstide koostamise, selleks vajaliku teabe hankimise ja kasutamise praktiliste oskuste kujunemisele. Õigekirja ja õigekeelsusküsimusi käsitletakse kõigi kursuste vältel.

Keeleteadlikkuse ning praktilise keeleoskuse arendamine valmistab õpilast ette toimima nüüdisaegse infoühiskonna tegusa liikmena; ajama enda, lähedaste ja huvirühma asju; haridusele vastavat tööd otsima ja sellega keeleliselt toime tulema ning elukestvalt õppima. Hea keeleoskus on iga inimese jaoks ühiskonnas eduka toimimise vältimatu eeldus. Seetõttu on praktilise keeleoskuse arendamine eesti keele kui õppeaine keskne osa, mida toetab keeleteadmiste omandamine.

Praktiline eesti keele oskus tähendab kirjakeele valdamist teksti vastuvõtu ja loomise oskuste – lugemise, kirjutamise, kõnelemise ja kuulamise – ning neid siduva vahendusoskuse koostoimes. Lugemisoskuse arendamise laiem eesmärk on kujundada kriitilist teabekasutajat. Kirjutamisoskust arendatakse erineva eesmärgi ja ülesehitusega tekstide loomise kaudu. Selle oluline osa on võime siduda oma tekstiga teistest tekstidest saadud infot ning arvestada, viidata, tsiteerida ja refereerida teisi tekste, s.o kirjutada alustekstide põhjal. Kirjutamispädevuse vältimatu eeldus ja komponent on hea ning toimiv õigekirjaoskus. Kõnelemisoskus tähendab nii oskust esineda kui ka võimet valida suhtlusolukorrast ning vestluspartnerist lähtuvalt sobiv toon ja stiil, samuti võimet suhtlust või teemat alustada, arendada ning tõrjuda. Kuulamisoskuse arendamise eesmärk on mõista vestluspartnerit ja esinejat, tunda suulistes meediakanalites ära faktiinfo ja arvamus ning mõjutamine ja manipuleerimine; olla valmis esitama täpsustavaid küsimusi ning vastuväiteid.

2.3. Õppetegevus

Õpet kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
 - 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
 - 3) võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseiks ning iseseisvaks õppijaiks;
 - 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
 - 5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi, õppematerjale ja -vahendeid;
 - 6) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet.
- Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused ning ainepädevused oleksid saavutatud.

2.4 Füüsiline keskkond

Kool korraldab õppe:

- 1) vajaduse korral rühmades;
- 2) klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

2.5 Hindamise üldalused

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist, tekitada huvi eesti keele õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvale võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Gümnaasiumis hinnatakse kõiki keeleoskuse aspekte. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundega, osutades võimalustele neist üle saada.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Tagasiside andmisel (sh keelelistele õpitulemustele) kasutatakse kõrvuti õpetaja hinnangutega õpilaste enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, mille alusel tehakse

ettepanekuid edaspidisteks toetavateks tegevusteks. Õpilast suunatakse märkama oma edusamme ja kasutama saavutatut edasiõppides, seadma ise endale õpieesmärged ning andma oma teadmistele ja oskustele hinnangut eesti keeles.

2.6 Läbivad teemad lähtuvalt õppeainest

Elukestev õpe ja karjääri plaanimine. Erinevate õppetegevuste kaudu suunatakse õpilasi väärtustama elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestama karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Õpe võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huve ja võimeid, nii ainealaseid kui ka üldoskusi ja teadmisi, sh oskust koostada õpingutele ja tulevikus tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente.

Keskkond ja jätkusuutlik areng ning tervis ja ohutus. Ainevaldkonna õppeainete kaudu taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Eri liiki tekstide käsitlemise kaudu hakkavad õpilased märkama ühiskonnas probleeme ja otsima neile lahendusi.

Väärtused ja kõlblus ning kultuuriline identiteet. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi tekste lugedes ja analüüsides, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades kujundatakse õpilaste kõlblisi omadusi, väärtusnorme ja hoiakuid. Eesti keele ja kirjanduse väärtustamise kaudu õpitakse lugu pidama eesti rahvast ja kultuurist.

Teabekeskond. Oskusi kasutada teabekeskonna vahendeid kujundatakse praktilises tegevuses, mis hõlmab eri allikatest (sh internetist) teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ning kasutamist nii õppeteemakohaste teadmiste suurendamiseks kui ka tekstiloomes.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse otsima alternatiivseid lahendusi.

2.7 Lõiming teiste õppeainetega

Eesti keele õppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondade teemade käsitlemiseks. Eesti keele kui teise keele omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keeleõpe. Eesti keelt oskav õpilane pääseb muu hulgas ligi eestikeelsetele lisateabeallikatele (teatmeteostele, kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Keel ja kirjandus. Eesti keele õppimisel on kõige otsesem seos emakeele ja kirjandusega, sest mõlemas arendatakse oskust kasutada keelt erinevates suhtlusolukordades, et saavutada oma eesmärged, arvestades suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Mõlemas valdkonnas arendatakse kirjalikku ja suulist

eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama. Kõik need teadmised ja oskused kantakse järgmist keelt õppides üle uude kultuurikonteksti.

Matemaatika. Matemaatikapädevuse arengut toetab numbrite tundmise ja arvutamise kõrval erinevates alustekstides sümbolite, graafikute, tabelite ning diagrammide abil esitatud teabe mõistmise, seostamise ja edastamise oskuse arendamine. Mõlemas valdkonnas arendatakse funktsionaalset lugemisoskust, oskust loogiliselt arutleda ja põhjendada, suutlikkust ennast selgelt ja täpselt väljendada.

Loodus- ja sotsiaalsed. Lõiming saavutatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppetegevuste kaudu. Eesti keele õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ning järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; omandama teadmisi kodanikuõigustest ning -vastutusest; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

Kunstiained. Kunstipädevusega puututakse kokku kultuurilise teadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma eri maade kultuuripärandit nii teemade kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone, kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgisust.

Kehaline kasvatus. Kehakultuuripädevus seostub eesti keele õppimisel tervisliku eluviisi ja kehalise aktiivsuse väärtustamisega. Keeleõppes (nii nagu kehalises kasvatuseski) on oluline salliv suhtumine kaaslastesse, ausa mängu reeglite järgimine ning oskus teha koostööd.

3. Õpitulemused

Gümnaasiumi lõpus õpilane:

- argumenteerib veenvalt ja selgelt ning kaitseb oma seisukohti suuliselt ja kirjaliku arutleva teksti vormis;
- koostab enamlevinud tarbetekste;
- tunneb põhilisi elektroonilise infootsingu võimalusi ja kasutab neis leiduvat infot oma tekstide loomisel;
- oskab kasutada elektroonilisi ja paberil sõnaraamatuid;
- on kinnistanud ja parandanud oma õigekirja- ja kirjakeeleoskust.

4. 10. klass

4.1 Õpitulemused:

I kursuse lõpus õpilane:

- oskab eristada käänd-, pöörd- ja muutumatuid sõnu;
- teab sõnaliikide grammatilist vormistikku; rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes;
- oskab kontrollida õigekeelsussõnaraamatu s.h ka veebisõnaraamatu abil sõna õigekirja, tähendust ja käänamist või pööramist.

4.2 Õppesisu (üldmaht 35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste orienteeruv maht
ÕIGEKEELSUS JA KEELEHOOLE Vormiõpetus ja õigekiri Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad.	<ul style="list-style-type: none"> • liigendab sõnu sõnaliikide kaupa 	2
Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ning mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis.	<ul style="list-style-type: none"> • moodustab ja kasutab tegusõna erinevaid vorme 	10
Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ning tähendus. Õige käände valik sõltuvalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus.	<ul style="list-style-type: none"> • teab käändsõna liike, käänete funktsioone • moodustab ja kasutab nimi-, omadus-, arv- ja asesõnu erinevates käänetes ainsuses ja mitmuses 	10
Omadussõna käänamine koos nimisõnaga. Omadussõnade võrdlusastmed. Võrdlusastmete kasutamine. Omadussõnade tuletusliited.	<ul style="list-style-type: none"> • moodustab ja kasutab omadussõna võrdlusastmeid • moodustab omadussõna tuletisi 	5
Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ning järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ning numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis.	<ul style="list-style-type: none"> • moodustab ja kasutab arvsõna erinevaid vorme 	4

Asesõnade käänamine ja kasutamine.	<ul style="list-style-type: none"> moodustab ja kasutab asesõnade erinevaid vorme 	2
Sõnaraamatute kasutamine käändsõna põhivormide kontrollimiseks.	<ul style="list-style-type: none"> oskab kasutada nii veebipõhist kui ka paberil sõnaraamatuid õigekirja kontrollimiseks 	2

5. 11. klass

5.1 Õpitulemused

II kursuse lõpus õpilane:

- teab eesti keele häälikusüsteemi, rakendab häälikuõigekirja reegleid;
- oskab kasutada vajalikke sõnaraamatuid õigekirja kontrollimiseks;
- loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ning arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi ning ilukirjanduslikke tekste;
- reageerib tekstidele sihipäraselt: võrdleb tekste omavahel, osutab, mis tekstis on jäänud arusaamatuks, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega.

5.2 Õppesisu (üldmaht 35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste orienteeruv maht
<p>ÕIGEKEELSUS JA KEELEHOOLE</p> <p>Häälikuõpetus ja õigekiri Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend.Kaashäälikuühendi õigekiri. <i>g, b, d</i> s-i kõrval. <i>h</i> õigekiri. <i>i</i> ja <i>j</i>-i õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). <i>gi-</i> ja <i>ki-</i>liite õigekiri. Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. <i>f</i>-i ja <i>š</i> õigekiri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> tunneb eesti keele häälikusüsteemi rakendab häälikuõigekirja reegleid oskab kasutada vajalikke sõnaraamatuid õigekirja kontrollimiseks 	12

<p>Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatust kui ka veebivariandist).</p>		
<p>Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isikud ja olendid; kohad ja ehitised; asutused, ettevõtted ja organisatsioonid; riigid ja osariigid; perioodikaväljaanded; teosed, dokumendid ja sarjad; ajaloosündmused; üritused; kaubad. Tsitaatsõnade märkimine kirjas. Võõrnimede õigekiri ja vormimoodustus. Lühendamise põhimõtted ja õigekiri, lühendite käänamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teab algustähe õigekirjareegleid • rakendab algustähe õigekirjareegleid praktikas 	<p style="text-align: center;">12</p>
<p>LUGEMINE JA SUULINE VÄLJENDUSOSKUS Tänapäeva eesti kirjandus</p> <p>A. Kivirähk “Papagoide päevad” S.Laidla “Pärnaõietee” D.Leesalu “Kaks grammi hämaruseni” J.Tangsoo “Hanejaht” J.Kaus “Tema” K.Reimus “Haldjatants” K.Priilinn “Maarjamäe kägu” Ch. Dickens “Jõululugu”</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat; • mõistab ja aktsepteerib teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise; • väljendab end suuliselt korrektselt, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatut üle; • kasutab vajaliku teabe hankimiseks eri allikaid, nii teatmeteoseid kui ka interneti. 	<p style="text-align: center;">11</p>

6. 12. klass

6.1 Õpitulemused:

III kursuse lõpus õpilane:

1. teab lauseehituse põhireegleid;
2. tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides;
3. järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid; oskab õigekirjajuhiseid leida veebiallikatest ning sõna- ja käsiraamatutest; kasutab arvuti õigekirjakorrektorit;
4. teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni; kasutab tekste koostades tavakohast ülesehitust ning vormistust;
5. orienteerub tekstimaailmas: tunneb tarbetekstide (juhendi, elulookirjelduse, avalduse, seletuskirja, taotluse, kaebuse jt) põhijooni, tunnuseid, ülesehitust ning kasutamise võimalusi;

6.2 Õppesisu (üldmaht 35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste orienteeruv maht
<p>ÕIGEKEELSUS JA KEELEHOOLE Lauseõpetus ja õigekiri Lause. Lause suhtluseesmärgid. Lauseliikmed: öeldis, alus, sihitis, määrus ja öeldistäide. Täiend. Korduvate eri- ja samaliigiliste lauseliikmete ning täiendite kirjavahemärgistamine, koondlause. Lisandi ja ütte kirjavahemärgistamine ning kasutamine lauses. Lihtlause õigekiri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liigendab lauseid; • määrab lauses lauseliikmed; • kirjavahemärgistab lauseid; 	8
Liitlause. Rindlause. Rindlause osalause ühendamise võimalused, rindlause kirjavahemärgistamine. Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Põimlause õigekiri.	<ul style="list-style-type: none"> • teab liitlause tüüpe; • oskab neid kirjavahemärgistada; 	8
Segaliitlause. Lauselühend. Lauselühendi õigekiri. Lauselühendi asendamine kõrvallausega. Liht- ja liitlause sõnajärg.	<ul style="list-style-type: none"> • kirjavahemärgistab segaliitlauset; • järgib liht- ja liitlause sõnajärje reegleid; 	5

Otsekõne, kaudkõne ning tsitaat. Otsekõnega lause muutmine kaudkõneks.	<ul style="list-style-type: none"> kirjavahemärgistab otsekõnega lauset; muudab otsekõnega lause kaudkõneks 	2
KIRJALIK VÄLJENDUSOSKUS		12
Poolametlik kiri (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri, taotlus, kaebus jms)	<ul style="list-style-type: none"> teab eri liiki tekstide eripära ja eesmärgi; kirjutab eri liiki tekste; vormistab tekste nõuetekohaselt; järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid. 	

7. Hindamine

Õpilaste teadmisi kursuste jooksul hinnatakse viiepallisüsteemis.

Kirjaliku töö hindamismudel

Testid, kontrolltööd (punktide arvestamisel)

90%-100% - "5"

75% - 89% - "4"

50% - 74% - "3"

20% - 49% - "2"

0% - 19% - "1"

Muud kirjalikud tööd

5 - sisu asjakohane, tekst õige pikkusega, loogiline ja ladus; sõnavara on asjakohase ulatusega, sõnakasutus täpne; võib esineda üksikuid kirja- ja keelevigu, mis ei häiri tekstist arusaamist;

4 - sisu asjakohane, tekst õige pikkusega, loogiline ja küllaltki sidus; võib esineda üksikuid kirja- ja keelevigu, mis ei häiri tekstist arusaamist;

3 - sisu pealiskaudne, tekst enam-vähem õige pikkusega; rahuldav keelekasutus; esineb kirja- ja keelevigu, kuid teksti mõte on siiski enamasti arusaadav;

2 - ülesandest saadakse üldjoontes aru, kuid selle täitmises on puudujäärke; tekst halvasti struktureeritud, mistõttu teksti mõttest arusaamine nõuab lugejapoolset pingutust; palju eri tüüpi keele- ja/või kirjavigu;

1 – ülesandega ei saada hakkama.

Suulise töö hindamismudel

5 - kõne on piisavalt sujuv, sõnavara ülesande täitmiseks piisav, grammatika piisavalt korrektne;

4 - kõne on suhteliselt vaba ja arusaadav; sõnavaras esineb ülesannete täitmisel üksikuid lünki; grammatika tundmine hea, kuigi võib esineda ebakorrektsusi;

3 - kõne pole sujuv, sõnavara on piiratud, esineb häirivaid grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav;

2 - sõnavara äärmiselt piiratud, mistõttu ülesanded jäävad suures osas täitmata; grammatika ebakorrektne ja takistab öeldu mõistmist;

1 – ülesandega ei saada hakkama.

Kokkuvõttev (kursuse) hinne on **arvestatud/mittearvestatud** (arvestatud on juhul, kui protsessihinded moodustavad 100% - 50%, mittearvestatud 49% - 0%)

Tähtsal kohal on õpilast toetav **kujundav hindamine**. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.